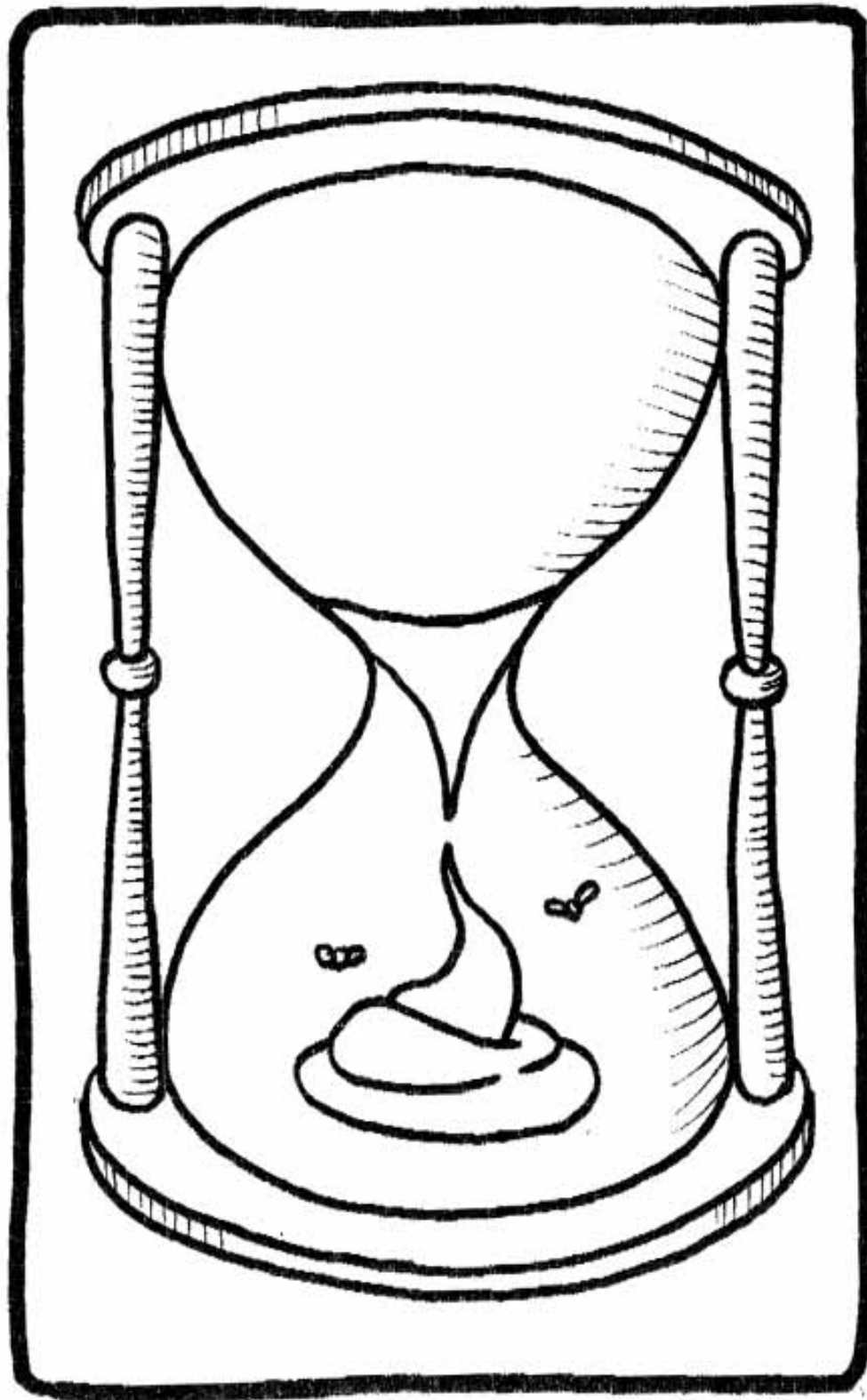

Pensaments en veu alta sobre el país i la llengua ara que vénen eleccions

En una època

E Jaume Cabré

En una època que estem envoltats d'eleccions, que l'arrogància d'Aznar i el seu atac institucional al País Basc pren la forma de *mobbing* extraordinàriament agressiu (amb l'ajut del PSOE, tot s'ha de dir); en una època en què ningú no s'escandalitza quan es reuneixen el rei d'Espanya, el cap del govern espanyol i el papa de Roma, una forma de poder en estat bastant pur, i es posen a conspirar davant de milers de fans i deixen clar d'una vegada per totes quin nacionalisme és bo (el seu) i quins nacionalismes són dolents, cavernaris, decimonònics i excloents; en una època en què per fi es posa sobre la taula l'estat delicat de l'ús social de la llengua catalana i els intents del PP de destruir-la del tot amb la seva arma tan espanyola de brandar el bilingüisme en nom de la tolerància allà on tenen la desgràcia d'ensopegar amb una altra llengua, a més de l'espanyol, incòmoda per a ells, innecessària per a ells; en una època que aquests mateixos que branden el bilingüisme com a panacea de la tolerància, callen quan se'ls explica que el bilingüisme sempre només se l'aplica el catalanoparlant, perquè el castellano parlant, amb excepcions, és clar, no canvia mai de llengua i és còmodament monolingüe en nom d'aquella tolerància i el que pretén ser monolingüe en català és mirat amb desconfiança. En una època que la gent comença a ser conscient que l'obligació de l'Estat que ens empara (govern, Parlament, poder judicial i Corona) és la de defensar amb dents i ungles les llengües de l'Estat altres que l'espanyol i, en canvi, veuen que no tan sols no les defensen, sinó que, cosa insòlita en un Estat de dret, en passen olímpicament, tergiversen la història i la realitat de les relacions entre les diferents llengües (Mai l'espanyol fou llengua imposada, proclamen) o, en alguns casos, els posen bastons a les rodes si no les ataquen. (Obligar a augmentar les hores d'espanyol és una manera hipòcrita de fer treure hores de les altres llengües.) En una època que el govern espanyol frena, contradient les seves doctrines econòmiques i sense ni dissimular, l'expansió d'empreses catalanes pel fet de ser catalanes com ha quedat palès amb l'opa fallida de Gas Natural. En una època que Espanya no es vol adonar que si fes el que insinua la Constitució espanyola i ajudés positivament al redreçament de la llengua catalana amb veritable interès i no com a favor forçat a la nosa inevitable, ens tindria a la butxaca perquè al nostre país parlar català dóna dret, sense més preguntes, a la ciutadania. En una època que una de les institucions amb més ressò del país, el Futbol Club Barcelona, per fi, vol girar full a tants i tants anys de nuïsmes i vol recuperar els anys perduts i dedicar-se a treballar pel país amb el país com a referència bàsica; en una època que en aquestes eleccions de can Barça hi ha un parell de candidatures amb cara i ulls. En una època en què, cada cop més, sento pel carrer o

per la ràdio o lleigeixo als diaris moltes veus de procedències diverses que opinen que no és gens desenraonat treballar per aconseguir un Estat propi que, si més no, no ens anirà en contra ni per acció ni per omissió. En una època en què tenim la temptació, atesa la graperia del PP a l'hora d'entendre Espanya, d'oblidar les atzagaiades del PSOE; en una època en què la premsa i altres mitjans, sense posar-se vermells, es converteixen en premsa d'aparell de partit; en una època que els periodistes entrevistadors no es poden estar de deixar clara la seva opció política dins de la mateixa entrevista i davant dels nassos de l'entrevistat; en una època en què cap d'aquests periodistes no s'amoïna gaire (o gens) pel fet que el poder judicial estigui sotmès al poder execu-

“En una època en què l'alcalde Clos decideix desconvocar la festa dels Jocs Florals perquè a última hora li va sortir un bolo i va haver de deixar-se veure al balcó de l'ajuntament a cridar sou collonuts acompanyat pels campions del bàsquet europeu...”

tiu, ara ja sense ni guardar les formes. En una època en què la intolerància està molt disposada, després d'acabar amb el País Basc i les seves institucions, a ajudar a aniquilar unes quantes llengües teòricament seves; en una època en què el procés migratori està fent trontollar els esquemes a Catalunya, als Països Catalans, a Espanya i a Europa i trigarem a trobar l'actitud encertada per assumir el fenomen. En una època

en què gent com el Piqué no s'avergonyeix de negar evidències (això sí, tapant-se la boca); en una època amb tantes possibilitats per als tertulians professionals capaçs d'opinar a preu fet i sobre el que calgui. En una època en la qual ens convé, superant o prescindint de les diferències ideològiques i d'interessos de partit, iniciar un gran pacte per a la salvaguarda de la llengua que inclogui partits polítics parlamentaris i extraparlamentaris, plataformes, institucions polítiques, culturals, pedagògiques, socials, econòmiques, personalitats singulars i societat civil, amb el màxim d'implicació europea en tots aquests nivells, amb campanyes intensives de promoció d'actituds; un pacte valent, belligerant a favor, clar, net, públic, apellant a la Declaració dels Drets Lingüístics que l'Estat espanyol ha subscrit. En una època en què altres països (Bèlgica, Finlàndia, Canadà, per exemple) ens poden ensenyar i donar lliçons sobre diferents maneres de portar sense complexos i amb respecte exquisit la diversitat lingüística. En una època en què la gent ha après a conscienciar-se i amoïnar-se per la desaparició del xot blau del Transkei però encara no sap emocionar-se per la desaparició de la llengua xosa del mateix indret. En una època en què cal repetir fins a l'afonia que la mort d'una llengua és la mort d'una cosmovisió col·lectiva i per tant, una catàstrofe humana. En una època que parlar d'aquestes coses i, a sobre, en to de denúncia, és estigmatitzat de seguida amb l'acusació de victimisme estèril perquè no s'hi pot fer res, tu, i és anti-pàtic estar assenyalant les nafres en comptes de dissimular i mirar a una altra banda. En una època en què

l'alcalde Clos decideix desconvocar la festa dels Jocs Florals de Barcelona el mateix dia de la seva celebració perquè a última hora li va sortir un bolo i va haver de deixar-se veure al balcó de l'ajuntament a cridar sou collonuts acompanyat pels campions del bàsquet europeu i el regidor de Cultura resulta que no dimiteix; en una època així, estimats lectors, m'agradaria molt, moltíssim, parlar de la creació artística i donar voltes al “No componem sinó que som compostos” de Gustav Mahler, per exemple. Però em temo que ja no em queda espai material per fer-ho.